

Notitie naar aanleiding van vragen over de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur

Tijdens de politieke markt van 20 september zijn er bij de behandeling van de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur vragen gesteld. In deze memo wordt getracht een en ander te verduidelijken.

Zowel de gemeenten als de netbeheerders hebben in de afgelopen decennia te maken gehad met schaalvergroting. Inmiddels is de energiemarkt geliberaliseerd en is de onderlinge rolverdeling tussen de gemeente en de netbeheerders ingrijpend veranderd. Daarbij is het in de ondergrondse infrastructuur steeds drukker geworden. Op sommige plekken is het letterlijk dringen om een tracé voor een kabel of leiding te vinden. Voldoende reden om de regie van de gemeente op de ondergrondse openbare ruimte te versterken door het instellen van een publiekrechtelijke verordening.

Kostenverdeling

De bestaande overeenkomsten met netbeheerders verschillen onderling. Niet alle netbeheerders betalen leges. Daarnaast zit er verschil in de vergoeding die betaald moet worden bij aanleg en verschilt de vergoeding van schade bij gedwongen verlegging van kabels en leidingen. De AVOI maakt dat een uniforme regeling ontstaat die voor alle netbeheerders geldt.

Na het inwerking treden van de AVOI is voor werkzaamheden in verband met aanleg, instandhouding of opruiming van kabels en leidingen in openbare grond een vergunning of instemmingsbesluit van ons college noodzakelijk. Hiervoor worden leges in rekening gebracht. Daarnaast kunnen kosten in rekening gebracht worden voor degeneratie van de verharding en/of ondergrond via de Richtlijn tarieven (graaf-) werkzaamheden van de VNG.

De grootste verandering betreft de wijziging in kostenverdeling bij gedwongen verlegging van kabels en leidingen. Hiervoor is een nadeelcompensatieregeling opgesteld. Deze heeft de voorzienbaarheid van veranderingen in de openbare ruimte als uitgangspunt en sluit aan bij de systematiek van NKL1999 (RWS). De inrichting van de openbare ruimte is voorzienbaar op basis van ruimtelijk beleid en ruimtelijke plannen. Bij de afgifte van een vergunning of instemmingsbesluit mag de ontvanger van deze vergunning/instemmingsbesluit er van uitgaan dat er sprake is van een ongestoorde ligging voor een periode van 15 jaar. Ingeval van verleggen binnen de eerste vijf jaar wordt 100% vergoed, daarna gedeeltelijk vanuit de overweging dat voor die eerste vijf jaar de voorzienbaarheid groter is dan de jaren erna. Na vijftien jaar wordt er geen vergoeding meer uitgekeerd.

Hierdoor vindt een verschuiving van kosten plaats van de gemeente naar de netbeheerders. De verleggingskosten zullen hierdoor niet toenemen.

Opzegbaarheid van de overeenkomsten

De op te zeggen overeenkomsten zijn aangegaan door de voorgangers van de gemeente Steenwijkerland (9 gemeenten) met de verschillende netbeheerders, voor onbepaalde tijd en kennen geen opzeggingsregeling.

Over het opzeggen van een dergelijke overeenkomst is inmiddels voldoende jurisprudentie beschikbaar. Op basis van jurisprudentie van de Hoge Raad wordt geconcludeerd dat de overeenkomsten die zijn gesloten met de betrokken nutsbedrijven, in beginsel opzegbaar zijn. Hierbij dient te worden voldaan aan eisen van redelijkheid en billijkheid.

Met name het arrest in de zaak tussen de gemeente Ronde Venen en netbeheerder Stedin is bepalend gebleken. (<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2011:BQ9854>) Wij gaan er op basis van de jurisprudentie vanuit dat de duurovereenkomsten geheel kunnen worden opgezegd. Aangezien er in de overeenkomsten geen opzegtermijnen zijn opgenomen, wordt een opzegtermijn van 6 maanden gehanteerd.

Nadere regels

Bij een wijziging van een conceptversie AVOI zijn een aantal artikelen verdwenen en aangepast. Hierdoor was een hernummering nodig. Per abuis zijn de verwijzingen naar deze artikelen in de Nadere regels niet aangepast. De betreffende verwijzingen zijn aangepast.

Marktconforme tarieven

De tarieven die bij de uitvoering van de verordening gehanteerd worden zijn gebaseerd op de kostprijs van de verschillende werkzaamheden. Uitgangspunt is “liggen om niet is verleggen om niet”.

Een aantal gemeenten in de Nederland kennen een precarioheffing voor de ligging van kabels en leidingen in hun openbare grond. In Steenwijkerland is er niet een dergelijke regeling.

Inmiddels ligt er een wetvoorstel bij de Tweede Kamer die er toe moet leiden dat decentrale overheden geen precario meer heffen op nutsnetwerken. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2017. Voor de overgangsregeling gaat het tarief gelden dat betreffende gemeenten op 1 januari 2016 hanteerden.